

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. Junius 8.

Csütörtök.

XXIV. évfolyam. 46. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jánosó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét alkotó közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jánosó Mózes könyvnyomdájába küldendők

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítisorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetéseknek külön díjtétel szerint.
Nyílt ér sora 80 fillér.
A hirdetéseknek a nyílt erek díja előre fizetendő.

Polgári elismerés.

Ezen a helyen általánosságban a politikai, társadalmi, közgazdasági s hasonló kérdésekkel szoktunk foglalkozni. Ritkán fordul elő, hogy személyi ügyek kerülnek e helyre, amikor t. i. a politikai, társadalmi élet hullámverése egy-egy közéleti alakot ugyszólva előtérbe helyez, kimagasló érényei, vagy botlásai révén, az abból levonható erkölcsi tanuságok céljából. S ha egyes esetekben — mint most is — kivételt teszünk: annak oka azon határozott elvi felfogásunkban rejlik, hogy nemcsak a nagyok, a hatalmasok, de a kiesinyek is tehetnek a köznek olyan szolgálatokat, melyeknek révén érdemessé lesznek a társadalom, a sajtó nyilvános elismerésére.

Meggyőződésünk, hogy miként a tenger sohasem lehetne olyan nagy a kiesiny források, erek, patakoknak vize nélkül, akként e szép haza boldogulásának érdekeit sem egyedül azok viszik előbbre, kiknek vezéri szerep jutott a dolog intézésében, hanem azok is, akik a rájuk eső bármily igénytelen munkakörfeladatait hiven, lelkiismeretesen betölteni s a közbizalmat bizonyos lelkesedéssel, nem egyszer önteláldozással, fokozni, emelni törekednek.

Ennek a felfogásnak hódolt városunk nagy intelligenciája egyesülete: a Paedagogiai Társaság is a mai napon, midőn elhatározta, hogy egyik érdemes tagtársa: Kiss Károly állami polgári leányiskolai

tanárral szemben, negyedszázados munkásságának hatáskörénél, kifejezést ad nyilvánosan a közelismerésnek. Elismerés illesse érette a társaság elnökségét és titkárárt, hogy nem hagyta nyom nélkül elszuhanni az évfordulót s alkalmat szereztek arra, hogy a társadalom is leróhassa elismerését a derék férfiú lelkes, hű fáradhatatlan tanításügyi és közéleti munkásságával szemben.

Mert való tény, hogy Kiss Károly lelkes, hű és fáradhatatlan s becsületes munkás volt mindenütt, hova a negyedszázadnyi idő alatt öt sorsa avagy a közbizalom állította.

Mint ifju, kezében az érettséggel, egyszerre három, u. m. polgári iskola, torna- és házi ipari tanári oklevelet szerzett meg, hogy minél több oldalú követelménynek teljes képességgel felelhessen meg. Valódi idealizmussal foglalta el a tanári állását 1889-ben városunkban. Kitűnő módszerével, a kötelesség teljesítés iránti erős érzékével, jóságos, humánus bánás módjával hamar megnyerte az ifjuság vonzalmát, a szülők szeretetét, a felsőbbség elismerését és rokonszenvét. Az iskola érdekét mindig előbb helyezte a magáénál s a gyenge tehetségeket épügy, sőt jobban támogatta erősítette, mint a kiválókat. Napi munkáját nem robotnak nézte, de folyton fokozódó lelkesedéssel, odaadón, hűen végezte. S nemcsak tanított: de egyben nevelt is.

Nevelte tanítványait rendre, munkaszere tetre, szigoruan, de atyai jósággal.

Nem egyszer tette meg a negyedszázad alatti, hogy beteg tanítványait otthon fölkereste s midőn már foglalkozhatott velük: otthon elkészítette őket az elmaradott tanítási anyagból. A szülőkkel gyermekeik érdekében állandó összeköttetést létesített s e tekintetben egyaránt megbecsülte a szegényt és gazdagot, az iparost, a földmívelőt és az urat. Szóval: valódi népnevelő módjára magasztos idealizmussal teljesítette nehéz feladatát és sikeresen. Tanítványai büszkén ismerik el ma is hogy az ő kitűnő alapvető módszerének köszönhetik a illető tudomány ághban való előhaladásukat s hálájuknak jeléül egy nevére gyűjtött szép alapítvánnyal fejezték ki nyilvános elismerésüket.

Közelismerést vívott ki közügyi, társadalmi munkásságával is. Alig van egyházi, kulturális, társadalmi, humánus intézmény, melynek szolgálatában ott ne lehetett volna látni a 25 év alatt. A Háromszékvármegyei Tanítótestületnek és segélyező egyesületének lelkes tisztviselője, igazgatósági, választmányi tagja, a kaszinónak, a kereskedő ifjak Társulatának, az ev. ref. egyháznak, a nőegyletnek, tűzoltó egyletnek, árvaháznak, menedékháznak, kórháznak, vörös keresztgyegetnek, a Székely Társaságnak stb. mint buzgó tisztviselője, alelnöke, jegyzője, pénztárosa,

TÁRCA.

Hangulatok.

I.

Bájos nyár volt, hogy ott jártunk
Az Alpok tövében,
Rejteken a fenyveseknek,
Erdők hűs ölében.

Sejtelmesen borult reánk
Büszke fenyők árnya
S mi alattuk üldögéltünk
Néma boldogságba.

Most itt vagyok nagy egyedül
Szörnyű meszsze tőled
S könnyes szemmel álmodozom
A nyárról s felőled.

S míg járok az emberek közt
Poros utcán, téren,
Egyszerre csak fenyőerdő
Hűs illatát érzem.

S rengeteg lesz az utcából
Benn' egyedül járok

S fehérruhás alakodra
Egyre várok, várok.

II.

Egy csók csattant el a múlt nyáron,
Te adtad én édes virágom
S itt ég e csók még most is ajkamon
Miatta nincsen éjem, nappalom,

Ugy érzem, hogy csupán azért születtem,
Hogy ajakadra csókom ráleheljem
Éltemnek ez volt célja, álma, vágya
Ezért a csókért jöttem a világra.

E csók után több nem következett
Egünkre bus boru ereszkedett.
De e borun át, látlak tégedet
S szívembe ragyog fényes, két szemed.

III.

Nem lesz nekünk nyarunk a nyáron
Egymástól távol szép virágom.
Érted zokogok majd s te értem
S didergünk majd a verőfényben.

S ha összejövnék őszbe fordul
Levél pereg már majd a lombból
S őszi fűtől borul a tájra
S temetés készül alkortájba.

S majd virág, fű, fa, sárga lombok,
Mind, mind az elmúlásról suttoz;
Mi meg' álmodunk örök nyárról
Hervadhatatlan boldogságról.

S nem látunk sehol őszi árnyat
Ugy érezzük — a nyár feltámadt
S míg hervadás lesz erdőn, réten
Nyár lesz szíveink közepében.

Dr. Vértessy Gyula.

Verőfényes napon.

— Gaspár István beszéde Török Sándor és Szabó Irén esküvőjén. —

A szent ténykedés és kölcsönös eskü szavainak elhangzása után legyen szabad az első szerencse kívánnak is az én ajkaimról szólalni meg, ki azt igazi szeretettel, mondhatni meghatott lelkesedéssel teszem meg, midőn önöket, mint Isten szellemében egyesült frigyűrsakat az egyház nevében üdvözlölni szerencsém van.

Belső meghatottságomnak két forrása van; égbe küldött imámat kettős szárny röpti fölfelé s e pillanatban nem tudom a papnak öröme e nagyobb a fölött, hogy hitem szerint Isten lelke ezen egy-

ellenőre, választmányi, igazgatósági tagja, számvizsgálója stb. tett hasznos szolgálatakat önzetlenül, minden anyagi érdek nélkül, csupán a közügyek iránti igazi lelkesedésből, élénk példát nyújtva arra, hogy a jó tanárnak és tanítónak nemcsak iskolájában, hanem a társadalom áldásos munkájában is részt kell vennie.

Mondhatja az itt felsoroltakat valaki apró jelentéktelen dolgoknak, de hát a nagy paloták nem a porszemekből épülnek-e fel? A kultúra, a humanizmus oltárait nem e egyesek apró adományai, lelkes munkái építik-e föl?

És ha ezekhez hozzá vesszük, hogy az ünnepelt, mint ember jellemes, egyenes lelkű, becsületes, igaz és mindenkinék utógondolat nélküli, őszinte tisztelője: előttünk áll a képe a kitűnő tanárnak, a lelkes nevelőnek, a hazafias polgárnak, derék családapának, fáradhatatlan közügyi munkásnak, önzetlen barátának, aki mindezen minőségekben méltóvá tette magát az igazak és jók őszinte elismerésére, a melyekhez mi is egész lelkünkkel, meleg szívvel csatlakozunk. Sok ilyen derék férfit a székely földnek.

A marosvásárhelyi mandátum. A marosvásárhelyi első választói kerületben Sándor János lemondása folytán megüresült képviselőségre a független 48-as párt mai gyűlésén egyhangulag, lelkesedéssel dr. Sebes Dénest jelölte, aki programbeszédét pünkösd másodnapján tartja meg. Ellenjelöltje nem is lesz a egyhangú választása egészen bizonyos.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A képviselőház jun. 3-iki ülésében Justh Gyula elnökölt.

Justh Gyula elparentálta tegnap elhunyt Hegedűs Károly képviselőt.

Elnök bejelentette, hogy Sándor J. marosvásárhelyi, Somogyi A. dr. törökszentmiklósi és Hadik Sándor gróf közbülső mandátumairól lemondottak és pedig azért, mivel választói joggal nem bírtak és ennél fogva nem lettek volna megválaszthatók. Különben is ha lemondásukat nem adták volna be, pár nap múlva ugyanis meg vonták volna tőlük a mandátumot.

mást igazán szerető szíve szövetségére kiadott; nem tudom a papnak imádsága ostromolja-e az egek trónját nagyobb hévvel, vagy a jó baráté, a tanártársé, ki barátjának boldogságához nemcsak az egyházi funkció végzésével, hanem saját szívének forró óhajával, imájával is hozzájárulni édes kötelességének is tekinti.

Immár legnemesebb érzelmeiket a szentség magaslatára emelték szívügyaik, reményeik ragyogó gyémántkővé örök felbonthatatlan szeretet gyűrűjébe foglalták és annak szimbolumát kiserélték.

Üdvözlöm Önöket, hisz e pillanat oly szép, midőn élet boldogságuk legbájosabb órája, biboros hajnala derül fel, midőn érzelmeiknek minden virágát tavaszi zefir gyanánt Isten kegyelme bontogatja.

Ugy hiszem önök érzik is e pillanatban, hogy szívük templom, melynek tiszta oltárán Istent illeti meg az első áldozat. Érzik, hogy hitvesi frigyük, mint szerelmüknek megpecsételése, Isten imádságára és egymás boldogítására egyszerre és örökre kötelezte el. Igen, mert Isten azt akarja, hogy a szívek egymást megtalálják és ez igaz szeretetben egyesüljenek.

Nemcsak a testi szépség és a lázadó vér, nem a vagyon és dicsőség, nem a különböző érdekek kiszámított találkozása a házasság, hanem két lélek egyesülése úgy, mint Isten akarja.

Nem is egy néhány gyönyörteljes hét számára, hanem a két lélek egygy olvadott egész életére készült szövetség is a szeretet közös érzésében s a boldogság édes reményében.

Ezután jelentést tettek Perczel Dezső összeférhetlenségi ügyében és az ügyiratokat kiadták az összeférhetlenségi bizottságnak.

A bizottság f. hó 9-én fogja tárgyalni Perczel Dezső összeférhetlenségi ügyét.

Ezután napirendre tértek át és folytatták a kérények tárgyalását.

Hozzászóltak mellette Kossuth Ferenc, Csizmadia Ferenc, Kovács Ernő, dr. Szász József és Udvargy Ferenc.

A képviselőház jun. 5-iki ülésén Justh Gyula elnökölt.

Jegyzőkönyv hitelesítése után Lázár Pál indokolta indítványát, mely az áruforgalmi statisztika kiegészítésére vonatkozik. A Ház az indítvány tárgyalását elhatározta.

Giesswein Sándor a párbaj törvények szigorítására vonatkozólag beadott indítványát indokolja, melyet a ház az igazságügyi bizottsághoz utal.

Laehne Hugó a számvizsgáló bizottság nevében azt jelenti, hogy Csávossy volt háznagy és Perczel Dezső házelnök darabontokra szabálytalanul költöttek.

Sághy Gyula indítványára a jelentést az igazságügyi bizottsághoz teszik át.

Szünet után.

Hellebront Géza fejtegeti a mostani válság okait. Batthányi Tivadar gr. napirendi tárgyalás alá vett javaslatát elfogadja, szintugy az utolsó szónok Nyári Béla.

Ezután az elnök a vitát bezárva, szavazást rendelt el. A Ház nagy többséggel elfogadta Batthányi határozati javaslatát.

Elnök a pünkösti ünnepekre és a bizottságok ülésére tekintettel javasolja, hogy a Ház bizonytalan időre napolja el magát és bizza meg az elnökséget, hogy a szükséghez képest, saját belátása szerint hívja egybe a Házat.

A Ház az elnök javaslatát elfogadta.

Ezzel az ülés véget ért.

A politikai helyzet.

Tisza István jun. 5-én az ülés megkezdése előtt felkereste Justh Gyula elnököt és tudatta vele, hogy a kormány kinevezése sem ezen, sem a jövő héten nem fog megtörténni.

Justh Gyula azonnal tanácskozára kérte a vezérőlbizottság jelenvolt tagjait és ezen az értekezleten határozatott el, hogy a képviselőházat elnapolják.

*

Hir volt arról, hogy az „Uj párt” vasárnapi összejövetelén Wesselényi Miklós báró kijelentette, hogy a mennyiben alkotmányellenes kormányzással próbálkoznának, az „Uj párt” is kötelességének tartja.

Önök maguk érzik e pillanatban, hogy a paradosmi és evangéliumi törvények együtt alkotják ezt a kötelet, mely összefűzte egész lényüket e szent fogadásra: téged szeretni egyedül és örökre.

S nemde tudjuk milyen ez az egység a ker. egyházak szempontjából? Egy test, egy lélek; egy sors, egy élet; egy reménység, egy vigasztalás; egy mosolygás, egy zokogás; egy becsület, egy gyalázat; egy dicsőség, egy szegény, egy gazdagság; egy koldusbot, egy áldás, egy átok, egy szív, egy boldogság.

Ez egység érzése melengeti a családi szentélyt, ez alkot abban paradicsomot, ennek megszakadása pedig a földi pokol, ez egység érzés megarányozza az egyszerű kört, szétértőre gyászolóvá teszi a trókokat is.

S kell-e mondanom, hogy honnan veszi ez egység erejét? Istentől és Isten által úgy, ha szövetségük célját magasztossá teszik, ha annak zászlójára az ideiglenes és örök boldogság felé törekvést egyszerre tűzik ki Ugy lesznek igazán boldogok, ha minden szándékuk Istenre vetett gondolat és bizalomban fűdik meg, ha villámhárítójuk lesz az Isten iránti hódolat s mindezeknek forrása Isten kisugárzó kegyelme.

Emeljék hát fel szíveiket! Sursum corda! Aki csak földi jót hajhász, elfeledi, hogy minden virág hervatag, minden gyümölcs enyészetnek van alávetve. Elfeledi, hogy a drága kövek is elporladnak, hogy Dareus és Kleopatra kincsei porba kerülnek,

taná belépni a függetlenségi és 48-as pártba. A jelenlevők nagy lelkesedéssel vették a kijelentést tudomásul, csupán báró Bánffy Dezső hallgatott és hamarosan asztalt is bontott és eltávozott a lakomáról.

Fejérváry Géza még sincs ugylátszik készen a kabinettel, mert mindeddig nem kapott meghívót királyi kihallgatásra.

Bécsben azt hiszik, hogy Fejérváry Géza missziójának sikertelensége esetén, hivatalnok ügyvivő miniszteriumot neveznek ki, de Tisza a nyár közepéig ugyanis megmarad elnöknek.

A telekkönyvezés kérdéséhez.

Fejletlen jogérzéről tanuskodik hazánkban a mult évszázad hetvenes éveiben keresztültvitt telekkönyvezés, melynek rendkívüli fogyatékoságait nagyon is kezdték érezni alig néhány év után. Okát a tapasztalatlanságban, tudatlanságban kell keresnünk, melyhez jó adag indolencia is járult s így nem csodálkozhatunk, hogy a tkvi állapot nem tudott a legnagyobbbrészt és ma sem tud összhangzásba jutni a valóságban létező, tényleges állapottal. A székelykérdés egyik folyamata az, hogy az igazságügyminiszter ur Marostorda, Udvarhely-, Csik és Háromszékvármegyék azon községeibe, hol tagosítás vagy arányosítás nincs folyamatban, mely a telekkönyvek átalakítását vonná maga után, — az 1892: XXIX. t. c. 2 §. 1. a) pontja és a 24366 — 893. évi I. M. E. értelmében a tkvi helyesbítést, illetve a tényleges átalakítások telekkönyvi bejegyzését az összes községekre elrendelte. Ez intézkedése a székelykérdés áldásos lehet a mely a gazdasági és hitelviszonyokra biztos alapot nyújthat, ha szakavatott, gyakorlott, felvilágosításokat higgadtan adni tudó és lelkiismeretes egyének végzendik.

Ismeretes a helyszíneléskor eljáró bizottságok működése. Igaz, hogy fárasztó és nagy munkának látszanak, de ők kellő ellenőrzés hiányából és a feladatosság alóli könnyű kibuvás érzetéből, kényelmesen dolgoztak, sőt a mint való is, a vázrajzot a tornyok ablakából vették fel, hogy gyorsabban menjen a munka, minek következtében nem egy rajz épen megfordítva készült, mint a hogyan a valóságban van. Így Berében, Májában, B.-Kereszturt (Marostordamegye).

Hogy mennyi zavart, de mennyi anyagi kárt okoztak ezzel a könnyelműséggel és lelkiismeretlenséggel, arról a bírósági jegyzőkönyvek élénken beszélnek.

Ezt kívánja a miniszteri rendelet megjavítani, jobban mondva lelkiismeretes munkával és bírósági eljárás keretében új telekkönyvi állapotot hozni, mely megfeleljen a tényleges állapotnak.

Az eszme nemes. Ámde tapasztalat igazolja,

míg a szeretetben egymásért hullatott könnyek az örökkévalóság fény özőnében is ragyogni fognak.

Egyszóval ne feledjék, hogy érzelmeik drága köve csak akkor fog tiszta fényt szólni, ha Isten közös szeretete sugárzik arról vissza.

És most hozzád fordulok tiszt. vőlegény, kedves barátom! Én tudom, mily nemes érzés, ambíció sarkalt, hogy e pillanatot megélhesd. Ismered kötelességedet is; Isten kegyelméből minden tulajdonsággal fel vagy ruházva, hogy férfias önértéssel zavardnak ura légy. Mostantól kezdve légy mindene és nőnek: atyja, testvére, vezére, s légy meggyőződve, hogy amennyire őt boldogítani igyekszel, úgy építed fel saját üdvösségedet. Tudod feladatodat: szeress és boldogíts!

S kegyed, kedves menyasszony! Legyen férje nagy hivatásának munkatársa. Van abban a hivatásban sok eszményiség elrejtve. Legyen ön geniusza, muzsája a férje küzdelmében rejlt ideálnak. Legyen férjének büszkesége és őrző angyla. Vigye be közös életükbe Isten imádságának költészetét, mely még a fájdalmat is megszenteli.

Ha ily érzelmeikkel és gondolatokkal indulnak az élet útjának, akkor Isten vezérli önöket és fogja boldogítani.

hogy a tagosítás és annak folyománya, az átalakítás arányosítás és telekkönyvi helyesbítés befejezése után majdnem zavarosabban maradt néhány község, mint azelőtt volt.

Tény, hogy minden tkvi hatósággal felruházott bíróságnál a telekkönyv „mostoha gyermek,” holott nem csak az egyesek létének alapja életviszonyainak szabályozása, hanem az államnak magasabb érdeke megköveteli, hogy e nagy horderejű intézmény betöltsse hivatását, célját.

Tudjuk, hogy minden helyirási szám tényleg egy birtokot kell, hogy képviseljen. Ennek a számnak kell helyes és tényleges értéket adni természetben, egy ingatlan darabot. Ennek a számnak helytelen és hibás, vagy meg nem felelő volta nemcsak zavart, hanem tetemes kárt okoz. Akik gyakran fordulnak meg a tkvi hivataloknál, akik átélveztek egynehány átalakítást, arányosítást, helyesbítést, a kik a rendezetlen telekkönyvek tisztába hozatalában dolgoztak, azok tudják, hogy mily nehézséggel megy később a hibák, a zavarok kijavítása. Sokszor meg lehetetlen is. Az elrendelt — de általában is — tkvi helyesbítési eljárásra kiküldött bíró mellé feltétlenül megbízható, teljes jártassággal bíró, az életviszonyokat ismerő, telekkönyvvezető vagy s. telekkönyvvezető szükséges. Az 1892: XXIX. t. c. 6. §-a megengedi, hogy a telekkönyvvezetőn és s. telekkönyvvezetőn kívül telekkönyvi vizsgát tett irnok vagy tkvezetői minősítéssel bíró díjnok is kirendelhető és az ugynevezett átalakító díjnokok is.

Az nem is lehet vita tárgya, hogy ez utóbb említett személyek, már hivatali idejükről fogva is, 1—2 évi gyakorlat (?) eltöltése után letérve a tkvi vizsgát, melyen sokszor jóindulatu átesésben részesülnek, de még életkoruknál fogva is nem bírhatnak azzal a gyakorlattal, a mit megkíván maga az a nagymester — az élet.

Mert akik ilyen munkálatokat végeztek, tudhatják, hogy mily fáradságot, szaktudást, emberekkel való bánásmódot és végül meglehetősen helyi viszony ismeretét igényel az azonosítás, szomszédosítás, az ingatlan jogi minősége, tértulajdon vagy térhasonlírozás, az ingatlan megszerzési módja, de különösen a címe: vétel, esere, öröklés, elbirtoklás, elzálogosítás (ami még mai nap is sok van) elbírálása.

A helyesbítési eljárásnak, a helyszínen törtéendő fogantatásának bir rendkívüli fontossággal. Hiszen célja az egész eljárásnak az, hogy a tényleges állapot a telekkönyvvel összhangzásba hozassék. Ez pedig az egyes ingatlan darabok azonosításán, szomszédosításán, alapszik. Aki tkvi bekebelezésre alkalmas jogcímet tud kimutatni (ha okirattal nem is rendelkezik), az a birtok jogszerűsége és valódisága alapján tulajdonjogot nyer. Ezek elbírálása, helyességének mérlegelése képezi a kiküldöttnek feladatát és pedig felelősséggel terhelt feladatát. Számolnunk kell avval, hogy tanulatlan egyénekkal van dolgunk, akik az eljárás igazi célját meg sem értik. Ezek előadását, sokszor vitatkozását megérteni, az ingatlanok közelebbi megjelölését, fekvését, térbeli nagyságát, mivelési ágát, stb.

Aktaszerűleg tudnám kimutatni, hogy ahol az ilyen fiatal erők végeztek a munkálatokat, ott mindig baj volt, a munkálat nem hogy „helyesbített” volna, sőt „rosszabbította” a helyzetet.

A kérdés mondom, konkrét esetekből kifolyólag, fontos és meggondolandó kétszer is, többször is. Itt már nem lehet szó spórolásról. Egy pár korona volna a megtakarítás, vagy még az sem. A kiküldött felügyelet nélkül dolgozik legtöbbször, leginkább az előmunkálatoknál. Hány megkenegetett érdek érvénysült mások rovására! A felelősség, főként a nem állami hivatalnokoknál, mint felfogadott átalakító díjnokoknál, nem érezteti úgy a súlyát, Ma itt, holnap ott.

A közérdek diktálja ezeket; akik ismerősök e dolgokkal közlő, azok igazságot találnak e sorokban.

Ép ezért az volna szerény nézetem, hogy a „székelyföldi vármegyében” eszközözendő helyesbítés gyors és alapos keresztülvitelére az eljáró bíró mellé csakis telekkönyvvezető vagy segédtelekkönyvvezető küldessék ki.

Tudomásunk szerint amugy is a székelyföldi törvényszékekhez és járásbíróságokhoz egy egy al-bíró és egy telekkönyvvezető vagy segédtelekkönyvvezetői állást rendszeresítenek egy-két díjnyokkal. Ha az eljáró bíró mellé hivatali felelősséggel és gyakor-

laltal bíró lelkiismeretes telekkönyvvezető vagy segédtelekkönyvvezető lesz kirendelve az eljárás keresztülvitelére, akkor nyugodtan fogjuk várni a telekkönyvi helyesbítést. Dr Vajna Elemér.

TANÜGY.

Értesítés.

A kézdivásárhely-kantai róm. kath. főgimnáziumban 1904/905. tanév végén tartandó nyilvános vizsgálatok rendje.

Junius 10-én: Vallás tan I. VII. oszt. ban.

Junius 13 és 14-én: szóbeli érettségi vizsgálatok.

Junius 15-én: Magyar, latin és német nyelv a VII. oszt. ban; Természettan, számtan és rajz mértan az I. oszt. ban.

Junius 16-án: Magyar, latin, görög ny. görög p. irodalom és német a VI. oszt. ban; Természettan, számtan és rajz, mértan a II. oszt. ban.

Junius 17-én: Magyar, latin, görög ny., görög p., irodalom és német nyelv az V. oszt. ban; Földrajz, számtan és rajz mértan a III. oszt. ban.

Junius 19-én: Magyar, latin, német ny. és történelem a IV. oszt. ban; Történelem, görög pótló irodalom és görög ny. a VII. oszt. ban.

Junius 20-án: Magyar és német ny. a III. oszt. ban; Történelem, természettan és mennyiségtan a VI. oszt. ban.

Junius 21-én: Magyar, latin és földrajz a II. oszt. ban; Természettan, mennyiségtan és egészségtan a VII. oszt. ban. D. u. 3 órától a I—VII. oszt. nak tornaversenye.

Junius 23-án: Magyar, latin és földrajz az I. oszt. ban; Természettan, mennyiségtan és történelem az V. oszt. ban.

Junius 24-én: Latin nyelv és történelem a III. oszt. ban; Természettan, Algebra és rajz. mértan a IV. oszt. ban.

Junius 29-én: Záróünnepély.

Junius 19. és 20-án: magántanulók zárt helyi írásbeli vizsgálat.

Junius 21-én: d. u. magántanulók szóbeli vizsgálat.

A vizsgálatokra úgy a t. szülőket, mint a n. é. közönséget tisztelettel meghívja:

Kézdivásárhely, 1905. junius hó.

Hassák Vidor.
igazgató.

NAPI HIREK.

— A honvédség köréből. Menzer Hugó m. kir. honvéd alezredes, a 24-ik honvéd gyalogezred kézdivásárhelyi zászlóaljának parancsnoka 2 beti szabadságra mult vasárnap elutazott. Távol létében a parancsnoki teendőket Karlousa Fülöp I. oszt. százados, törzstisztjelölt, teljesíti.

— Hivatal vizsgálat. Dávid Endre a kolozsvári kir. postaigazgatóság tanácsosa, f. hó 5., 6-án Kézdivásárhelyen időzött s részletes vizsgálatot tartott az itteni kir. posta-távíró hivatalban.

— Esküvő. Janesó János, a Székelyföld nyomdájának szorgalmas vezetője hétfőn d. u. tartotta esküvőjét Kézdivásárhelyen Medgyaszay Emiliával, Medgyaszay Máté derék iparos polgártársunk kedves, szép leányával. A polgári kötés után az egyház áldását Czirmai Zoltán ev. ref. lelkész adta szép beszédben az új párra. Áldás kísérelte frigyüket.

— Tanári jubileum. Kiss Károly jubileuma ma, esztörtökön délelőtt 10 órakor lesz az áll. iskolák tornaesernőjében. Az ünnepély délből fél 1 órakor kezdődik követi a Vigadóban.

— 40 évig a tanítói pályán. A kézdivásárhelyi áll. iskolának szép ünnepe lesz junius 14-én, szerdán. Ekkor lesz az évzáró vizsgálat s ugyanakkor tölti be buzgó tanítói munkásságának 40-ik évét az iskola becsületben megőregedett tanítója: Bende László. A kettős ünnep iránt nagy érdeklődés mutatkozik a kis faluban s az ottani előjárók, szülők és gyermekek egyikeknek is elismerésüket kifejezni a népnevelés fáradságtalan öreg munkásának. Délből az ünnepelt ebédet ad, melyre vármegyei kartársait szívesen várja az ünnepelt családja.

— Halálozás. Rétyi Péter Gyula, nagyszalontai kir. adótiszt, Péter József rétyi ny. tanító szöptehtesü fia, f. hó 5-én, 29 éves korában, boldog házassága 6 ik évében, szülői, felesége és kis leánya mály bánatára, hosszas szenvedés után meg-

halt. Földi részeit jun. 7-én d. u. helyezték örök nyugalomra Rétyen.

— Agyonütötte a fa. Sinka Károly géplakatos az erdélyi erdőipar részvénytársaság gyulafalvi faipartelepén, egy mozdony alatt dolgozott. Az állványfa kisiklott s oly szerencsétlenül ütötte le a derék iparost, hogy az pár pere múlva meghalt.

— Gyermeke után a halálba. Megható eset történt napokban Felesernátonban. Odaváló Szabó Lázárné kis csecsemője véletlenül, ő maga sem tudja hogyan, meghalt. A szerencsétlen anya e miatti fájdalomában és rémültében fölakasztotta magát; azonban hozzátartozói észrevették s valahogy megmentették a haláltól.

— Nyári multság. A kézdivásárhelyi ev. ref. egyházi dalkör Nagy Gerőnének vezetésével s ifj. Nagy Ferencné és Nagy Istvánné urnók védnöksége alatt pünkösdi másodnapján, a Nagy Ferenc-féle ligetben nyári mulatságot rendez, melynek egyik vonzó pontja lesz a dalkör szereplése szünet közben érdekes műsorral. Felhívjuk e helyen is a jótékony célú mulatságra a közönség figyelmét.

— Meghalt az erdőn. Folyó hó 3-án Osdolán az erdő sűrűjében meghalva találták Hója György ottani földműves Mária nevű, 15 éves leányát. Nem tudható, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság esete forog-e fenn. A vizsgálat megindult.

— Megőrült. A kézdivásárhelyi honvéd zászlóalj egyik jórával szakaszvezetője: polyáni Bandi Imrén a napokban oly súlyos alakban jelentkeztek az örütségi jelei, hogy külön helyiségben megfigyelés alá kellett helyezni.

— Halálozás. Magyaróssy Pál, kovásznai kir. adóhivatali pénztárost súlyos csapás érte: édes atyja f. hó 29-én, hosszas szenvedés után 78 éves korában meghalt. Temetése május 31-én volt nagy részvétellel.

— Székelyföldi Gépkocsi-Részvénytársaság van alakulóban Székelyudvarhelyen, melynek az a célja, hogy a vasutakban szűkölködő részeket a Székelyföldön a gépkocsik rendszeres járatásával közelebb hozza egymáshoz. Ez által új életre ohatja a társaság ébreszteni a természeti kincsekben oly gazdag székelyföldi földet, biztosítván a gyorsabb közlekedést s ezzel a nagyobb idegen forgalmat. A vállalat, mely 100.000 korona alaptőkével (ennek fedezésére 100 korona névértékű részvényeket bocsát ki) ohatja működését megkezdni, egyelőre a következő utirányokban bonyolítaná le a közlekedést: 1. Székelyudvarhely—Parajd—Borszék. 2. Sz. Udvarhely—Homoród—Cs. Szereda—Borszék. 3. Sz. Udvarhely—Barót—Bibarcfalva-fürdő—Málnásfürdő—(Torjai-büdos-barlang—Kézdivásárhely. 4. Sz. Udvarhely—Székelyfürdő—Korondfürdő—Szováta-fürdő—Marosvásárhely. A motoroskocsik megindítása ez év jun. 15-ére van tervezve, ez okból részvények előjegyzése csak máj. 23-ig fogadhatók el Csillag Józsefnél Székelyudvarhelyen. Minden előjegyzett részvény után 10% és 2 korona beíratási díj, tehát összesen 12 korona fizetendő. Mindenestire életrevaló vállalatnak mutatkozik.

— Keskenyvágyu vasut Zagon és Barátos között. A Háromszék megyében fekvő zagoni erdőterületről Zagon községen át a brassó-háromszéki vasut Barátos állomásáig a diósi Ignác fia Lajos nagyváradi cég egy teher és személyszállításra alkalmas keskeny nyomtávu vasutat épített, amelyen a munkálatok már is serényen folynak. Az új vasutat még ez év őszén átadják a forgalomnak.

— Husarak emelkedéséről. A hus olyan élelmiszer, akár a liszt, mely nélkül nem lehet megélni. Ha ezeket a nélkülözhetetlen élelmi szereket, az emberi élet elmaradhatatlan feltételeit önkényesen megszabott áron lehet a fogyasztó közönség rendelkezésére bocsátani, akkor ennek az lesz a következménye, hogy a szegény ember éhen vész s az, ki ez élelmiszer előállításával foglalkozik az emberiség rovására meggazdagodik. Ha csak időleges és rendkívüli volna a husarak emelkedése, nem törődnek vele senki se: de évek óta folytonosan emelkedik s az inkább a rendkívüli és időleges, ha pár fillérrel esnek az árak. A tapasztalat amellett szól, hogy aminek egyszer fölmege az ára, az többet le nem száll ideiglenesen, hanem megmarad sőt évről évre növekszik. Tessék csak visszaemlékezni, mi volt a hus ára 40—30—20 és 10 évvel ezelőtt s mennyi ma? Hova jutunk ha ez az áremelkedés tovább tart s miért ne tartana tovább, ha tartott eddig? A hatóságoknak komolyan kellene ezzel a kérdéssel foglalkozni s nem egyenesen kiszolgáltatni a fogyasztó közönséget a gazdáknak, mint állattenyésztőknek, vagy azoknak, kik a husvágással spekulációt űznek. Itt csak két dolog segítene. Vagy a limitáció, az élelmiszerek árának hatósági megállapítása, mely nem új dolog, tehát nem valami Isten esudája, mert ha egyszer már lehetett, most is lehet. Vagy a kenyér és husaralásnak, mint a gyógyszernek és kir. közjegyzőségnek „numerus clausus” hoz való kötése és árának hatósági ellenőrzése. Akár igazságos akár nem, valamit kell tenni mert a szegény ember ma már nem ehetik húst.

— **Záróünnepély.** A kézdivásárhelyi polgári leányiskola záróünnepélye jun. 17-én d. e. 10 órakor lesz a következő műsorral: 1. „Fohász” éneklük a növendékek. 2. „Pajkos diákok” Suppétól, játszá: Bándy Mariska és Wertán Irma. IV. o. t. 3. „A tündérek” irta: Rudnyánszky Gy. Szavalja: Opra Irén II. o. t. 4. Népdalegyveleg. 5. „Boleró” zongorajáték

6 kézre, játszá: Janesó Piroška, Szántó Róza IV. és Weiss Sári III. o. t. 6. Étlap, éneklük a növendékek. 7. Megfagyott gyermek. Melodráma, előadja: Balogh Ella I. o. t. 8. „Hunyady induló” 6 kézre játszá: Ince Mariska, Fejér Mariska és Rápolthy Anna IV. o. t. 9. Tavasz éneklük a növendékek, 10. „Magas rondó” 4 kézre játszá: Weiss Sári és Janesó

Piroška III. o. t. 11. A levél. Mono'os, előadja: Császár Kata III. o. t. 12. Népdalegyveleg. 13. „Rákóczi induló” 6 kézre játszá: Bándy Mariska, Wertán Irma és Intze Mariska. IV. o. t. 14. A jutalmak kiosztása. 15. Bucsbeszéd mondja: Kiesid Vilma IV. o. t. 16. A tanév bezárása s a bizonyítványok kiosztása.

Hirdetések.

ELŐPATAK gyógyfürdő kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh burutos bántalmainál, máj és lép bajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegség alapján fejlődő betegségnél. A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyszerközökkel (meleg és hideg fürdők, vizgyógyintézet, kezelés, massage, svéd torna, diétikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel. — Fürdő időny: május 15-től szeptember 15-ig. — Vasúti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó ólós közlekedés van. — Lakás, ellátás ólós és választékos. — Az elő és utóidényben (május 15-től juniús 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal ólósabb. Az előpataki ásványvíz, mely a széasavdus, égvényes vasas savanyu vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és mint üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. — Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

(57. 4—4.)

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint községi előljáróságok részére úgy készpénzert, mint részletfizetésre kapható

butorraktáromban

Kézdivásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédli- és hálószoza berendezés, ruha- és étszekerény, szalon- és ebédli-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény, továbbá: magas, félmagas, háta és heverő divány, garnitúra, matracz, fali és toaletti tükör, nád- és préselt ületü hajlitott székek, ablak carnis, stb. melyeket a jelenleg ujonnan berendezett ASZTALOS MÜHELYEMBEN kitűnő száraz anyagból saját felügyeletem alatt készítették s ólós árak mellett boesátok szíves rendelkezésre.

Tisztelettel:

Ifj. Janesó Mózes,
butorraktáros.

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legújabb és legdivatosabb báli, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon diszes kiállításban. — Gyászkoszorúk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi ércbetűkkel, melyek a szallagról soha le nem hullnak — ólós áron eszközöltetnek.

Levelezőlapalbumok.
Emlékkönyvek.

Mindennemű szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok mind raktáron vannak. * * *

Ima- és énekkönyveket, úgy katolikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá mindennemű kép-, mese- és állmoskönyvek, legújabb népdalok nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, tanszerek és naptárok dus választékban.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom ércsarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak. Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzszékeny, dohány-, cigaretta-, szivar- és névjegy-tálcák. Füszük, bajuszkefék. Továbbá acél- és nikkel remontoar zsebórák, pisztolyok, revolverek, szemüvegek, hegedűhurok, evikke- rek, olvasók, borotvák

IFJ. JANGSÓ MÓZES

gózerőre berendezett könyvnyomdájá, könyvkötészete, papir-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

a „Janesó”-féle gyógytár mellett.

A Székelyföld legnagyobb nyomtatványraktára.

Butorraktáromban mindig állandóan raktáron tartok szalon-, ebédli- és hálószoza berendezéseket, vaságyakat, gyermekkoszikát, ablak carnisokat, hajlitott és

préselt ületü székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és étszekerényeket, ebédli és heverő diványokat, matracokat stb., stb., melyeket a jelenleg ujonnan berendezett asztalos műhelyemben kitűnő száraz anyagból saját felügyeletem alatt készítették s ólós árak mellett boesátok szíves rendelkezésre.